

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

Articulus III. An parentes, loco Impuberum, Sponsalia validè contrahant?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

eiusmodi matrimonia habeant duntaxat rationem Sponsalium. Nam hoc ipsum, inquit, est sacrilegium, usurpare materiam, & formam Sacramenti; imò intendere Sacramentum perficere in talibus circumstantiis, ubi non potest valere ut matrimonium, & Sacramentum, sed tantum ut Sponsalia, quæ minimè sunt Sacramentum.

604. Quantum attinet sententiam Patris Sanchez, verbum illud, *ne conjungantur*, non videtur exponi posse, nisi de conjunctione per consensum; non autem de conjunctione per carnalem copulam. Quia illam conjunctionem ante aetatem, jure determinatam, Pontifex in cit. c. 1. *Ubi non est. 2. b. t. districtius inhibet*, quæ concedi non potest, nisi forte aliqua urgentissima necessitate interveniente (ut si pro bono pacis) toleretur, sed copula carnalis sine animorum conjunctione nec in urgentissima necessitate toleratur; ergo conjunctionem per copulam carnalem, sine conjunctione animorum in cit. c. 2. Pontifex non inhibet; ergo inhibet conjunctionem animorum per matrimonium ante aetatem jure determinatam.

Sed nec ratio affirmantis placet. Vel enim loquitur de impuberibus, qui matrimonium, ante aetatem jure determinatam contrahunt, scientibus nullitatem matrimonii, sic contracti, vel ignorantibus? si de ignorantibus? quod assumit, locum non habet; quia nec contrahentes cum impedimento dirimente, nec Minister consecrando materiam incapacem, (ignorans incapacitatem) committit sacrilegium formaliter; nam de materiali hic non agitur.

Si autem de scientibus? non videtur eo casu posse quis velle impedire matrimonium, vel Sacramentum, sciens impuberitatem obstare valori contractus. Quis enim efficaciter velit, quod scit fieri non posse, nisi forsan ex pura malitia velit, exercere actus illos externos in contemptum Sacramenti; & de hoc solum casu loqui videtur textus in c. 2. Cum fieri possit, quòd vel ipsi impuberes se; vel alii quandoque, cupiditate lucri, quod sperant ex eiusmodi conjunctione; etiam scientes prohibitionem legis, impuberes conjungant, parentes eorum nomine co-

ram illis contrahendo, Parochus; & Testes assistendo. Et tali casu contrahendo, non est dubium, peccari à scientibus, se nulliter agere.

Deinde dupliciter fieri potest, quòd 605. quis (potens conficere Sacramentum,) scienter usurpet materiam, & formam Sacramenti, quin conficiat Sacramentum, primò quando id agit sine animo conficiendi Sacramentum; secundò quando id agit cum illa intentione, sed sciens materiam v.g. hic & nunc esse affectam aliqua circumstantià, ratione cujus nequit esse idonea Sacramento; & in hoc casu contingit irreverentia rebus sacris; cum, ut ponitur in casu, scienter pronuntiet formam nomine Christi; id, quod non habet forma prolata non nomine Christi.

ARTICULUS III.

An parentes, loco Impuberum, Sponsalia valide contrahant?

Non est dubium, apud omnes pro- 606. pègentes, quasi jure patrio, Parentes liberis suis providisse de conjugis, prout allatis exemplis copiosè demonstrat Gonzalez in Tit. de desponsatione Impub. à n. 1. & quamvis ad liberorum nuptias consensus parentum apud omnes propè Nationes, ac utroque jure, saltem ex decencia, & honestate requiratur ex dict. à n. 132. ad valorem tamen matrimoniorum, quæ illorum liberi contrahunt, minimè desideratur ex dict. ibid. Quando autem licitè etiam prætermittatur, ex eod. loco colligi potest. Quæstio in præsens est, an parentes loco suorum liberorum, sine aliquo ipsorum assensu, validè contrahant Sponsalia, vel matrimonium. Resp. de hoc agi in c. Tua nos. 1. b. t. cum enim Eusebius Episcopus quævisset ex Pontifice, an Pater, pro filio suo adulto possit matrimonium contrahere, si id facit sine voluntate illius filii. Honorius Papa respondit: si aliquo modo non consentit filius, fieri non posse; potest autem filium nondum adultum (voluntas cujus discerni non potest) pater, cui vult, matrimonico tradere. Et postquam filius pervenerit ad perfectam aetatem, omnino debet hoc adimplere.

Ex hoc textu deducitur conclusio negativa. Nam certi juris est, eum consentum, quo confurgant Sponsalia de presenti, vel futuro substantialiter exigi, qui est ipsorum contrahentium, & sine illo nihil effici, ut sæpe dictum est in superioribus. Quare, licet possint promittere Sponsalia, vel matrimonium; ex hoc tamen nec Sponsalia, nec obligatio naturalis confurget in eorum liberis, nisi completo septennio promissionem parentum ratam habeant? Ratio primi est; quia etsi promissio alieni facti de jure civili regulariter non valeat, ut alterum, cujus factum promittitur, obliget. §. *si quis alteri*, & §. *si quis aliam Instit. de Inutil. stipulat.* de jure tamen Canonico recipitur, quoad factum proprium seu conatum, & industriam, seu curam, ut fiat, quod promittitur; ut not. Sanchez. l. 1. hic D. 24. n. 12. dixi: jure civili regulariter non valere promissionem alieni facti, nimirum nisi firmetur adjectâ poenâ; juramento, vel sit de matrimonio. Ceterum si talis promissor, præstito suo conatu, quem debet, non consequatur effectum ex alterius voluntate pendentem, non tenetur ad poenam promissioni adjectam; quia non est justum, poenâ effici eum, qui nullius culpæ reus est. Arg. L. *fin. ff. ad L. Rhod. de jactu*; excipe, nisi adjectâ poenâ promiserit fraudulenter, sciens, aut debens scire, non obventurum factum alienum, ad quod curandum se obligavit; quia aliàs non satisfaceret deceptioni factæ.

607. Ratio secundi est, ex c. 1. de despons. impub. ubi dicitur, Sponsalia contracta per parentes, pro filiis adultis non valere, nisi, postquam pervenerint ad legitimam ætatem, approbaverint; ergo à fortiori, si pro infantibus, nisi, quando ipsi consentire possunt, ea approbaverint. Hinc prior illa parentum promissio tacitam habet conditionem: *si infantes, postquam legitima ætatis fuerint*, eam receperint; id, quod aperte decum est in c. *Unic. eod. in 6.* ibi: *si infantes, ad invicem, vel unus major septennio, & alter minor, Sponsalia contraxerint ipsi, vel parentes pro eis, nisi per cohabitationem eorum mutuam, seu aliàs verbo, vel facto ipsorum liquidò appareat, eosdem in eadem voluntate, factos majores septennio, perdurare: Sponsalia hujusmodi, que ab initio nulla erant, per lapsum*

dicti temporis minimè convalescunt; & hæc de Sponsalibus pro liberis necdum, septennibus, quæ ipsorum loco, sed sine eorum assensu parentes contraxerunt.

Quæstio altera est, an parentes loco liberorum impuberum, sed septennio majorum, Sponsalia validè contrahant? Resp. non posse contrahere, ut firma sint, siæ ipsorum liberorum, saltem tacito consensu, const. ex cit. c. 1. h. t. & c. *Unic. eod. in 6.* ubi Pontifex ad quæstionem: an Pater possit filium adultum matrimonio collocare? respondit: *si aliquo modo non consentit filius, non posse.*

Dices tamen, si Pater Sponsalia contraxit pro filio non adulto, (cujus scilicet voluntas discerni non potest, nimirum si necdum septennium complevit) postquam ad perfectam ætatem pervenerit, omnino debet adimplere, ut dicitur cit. c. 1. h. t. ergo etiam, si contraxit pro adulto; nam uterque idem habet debitum pietatis respectu parentum, etiam quoad Sponsalia, vel matrimonium, à parentibus, saltem eorum bono, contractum. Resp. ibi solùm significari debitum decentiæ, & honestatis, non necessitatis, ut not. gloss. in cit. c. 1. in casu, & V. *debet*, de quo plura superius dicta sunt. Quid autem, & quantum eos obliget debitum pietatis? ibid. exposuimus.

Ceterum quòd *ly omnino debet*, ibi dem non importet, nisi solùm decentiæ debitum, ex eo etiam confirmari potest, quòd in cit. c. *Unic. de despons. impub. in 6.* & est idem. expressè dicitur: quòd ex Sponsalibus, per parentes pro filiis puberibus, vel impuberibus, contractis, ipsi filii non obligentur, (nimirum obligatione naturali) nisi expressè, vel tacitè consenserint, si presentes sint; vel, si absentes, certiores facti, ratificaverint. Neque dicas; ergo saltem valebunt, si parentes contrahant in eorum præsentia; si nihil contradicant; vel in eorum absentia, si postquam id rescientes taceant: Sed ad hæc jam constat ex dictis à n. 63. & seq. Dices. 2. Textus c. 1. expressè dicit: *potest autem (Pater) nondum adultum* (voluntas cujus discerni non potest) cui vult, matrimonio tradere, ubi notanda est particula *autem*, quæ denotat *ly potest*, in hoc casu sumi adversative contra verbum *non potest*, quod prius dictum est, de adulto; ergo per verbum potest

ARTICULUS IV.

Quam firmitatem habeant Sponsalia
Impuberum?

Quæstio est. i. an, si duo impuberes 611.

legitimè contraherent Sponsalia de futuro, mutuo consensu possint ab illis recedere, & sic dissolvere, prout supra dictum est, dissolvi posse à puberibus? Resp. tali casu neutrum posse ante pubertatem rescilire c. de illis 7. b. t. ubi Alexander III. ita loquitur: de illis, qui intra annos aptos matrimonii Sponsalia contrahunt, sive uterque, sive alter reclamer, antequam ad annos matrimonii factos pervenerint, & postulent separati, non sunt nullatenus audiendi. Si verò alteruter istorum ad annos pubertatis pervenerit, intra eosdem annos altero existente, cum Sponsalia contrahuntur: si is, qui minoris ætatis est, cum ad annos illos pervenerit, reclamaverit, nec in alterum voluerit consentire: iudicio Ecclesie poterunt ab invicem separari. Mulier autem, que, postquam annos nobiles attingit, ei, qui nondum ad annos aptos matrimonii venerat, nupsit, cum in eum semel consenserit, amplius non poterit dissentire, nisi ipse, cui nupsit, postquam ad legitimam ætatem pervenerit, in eam suum negaverint prestare consensum. Idem habetur in c. à nobis. 8. eod. ibi: tua discretio requisivit, utrum iis, qui intra annos nobiles matrimonii nomine conjunguntur, vel eorum alteri, antequam ad annos aptos matrimonio perveniant, liceat à matrimonio tali discedere? Ad quod respondemus, quòd pro eo, quòd ante nobiles annos conjugalem consensum non habent, usque ad legitimam ætatem expectare tenentur: & tunc aut confirmetur matrimonium, aut (si simul esse noluerint) separentur, nisi carnalis commixtio ante intervenerit, cum interdum illa tempus anticipare soleat pubertatis.

Ex hoc colliges. i. Sponsalia duorum 612.
impuberum adeò obligare, ut ante pubertatem mutuo consensu dissolvi non possint; secus, completà pubertate. Ratio primi est, ne in ætate illa adhuc fragili, propter inconstantiam animi, frequenter nimium fiant ejusmodi contractus, & faciles recessus, qui multis quandoque licibus, etiam alios implicare so-

U 3

sent.

potest Patri conceditur, pro non adulto, cuius contrarium negatur Patri pro adulto: sed pro adulto negatur illi posse contrahere, ut obligetur; ergo pro non adulto conceditur ei posse contrahere, ut obligetur. Ante respon. nota, in hoc cit. c. i. per adultum intelligi majorem septennio; adultus enim hic sumitur prout opponitur non adulto, cum de utroque textus agat. Pontifex autem per non adultum ibi intelligit eum, cujus voluntas discerni non potest, ob ætatis imbecillitatem, ut est minor septennio; ergo hic adultus sumitur pro majore septennio; quo posito Resp. cum dist. textus expressè dicit, quòd Pater non adultum, cui vult, possit matrimonio tradere, si accedat illius deinde consensus expressus, vel tacitus. C. secus N. anteced. ex dict.

610. Ad particulam autem, cujus observatio proponitur, Resp. illam omnino esse adversativam, ut dictum posterius; inferat oppositum ejus, quòd in anteriori continetur, non in quolibet sensu, sed eo, quem intendit Pontifex. Quando igitur Pontifex dixit, quòd Pater filium adultum non possit matrimonio tradere, ly non potest fundatur in eo, quòd adultus, seu septennio major, ipse possit voluntatem suam declarare; adeoque, non deceat, ut ejus loco id faciat Pater ejus; id, quòd non habet, non adultus, seu septennio minor, cum ejus voluntas discerni non possit. Non igitur intendit illationem contrariam, quam vult objectio, ut, cum Pater non possit contrahere pro adulto, ut is inde naturaliter obligetur, per contrarium possit contrahere pro non adulto, ut is inde naturaliter obligetur: sed, cum non possit contrahere pro adulto, quia hic ipse potest consentire, ut ejus voluntas discerni possit; possit tamen contrahere pro non adulto, quia hic ipse consentire non potest, ut ejus voluntas discerni possit, ut ait textus. Ex quo tamen non sequitur, per eum Patris contractum pro non adulto haberi prius Sponsalia, vel matrimonium, quam accedat ejus consensus; sed solum haberi promissionem de procurando deinde, cum adoluerit, ejus consensu; quòd libenter admittitur.

